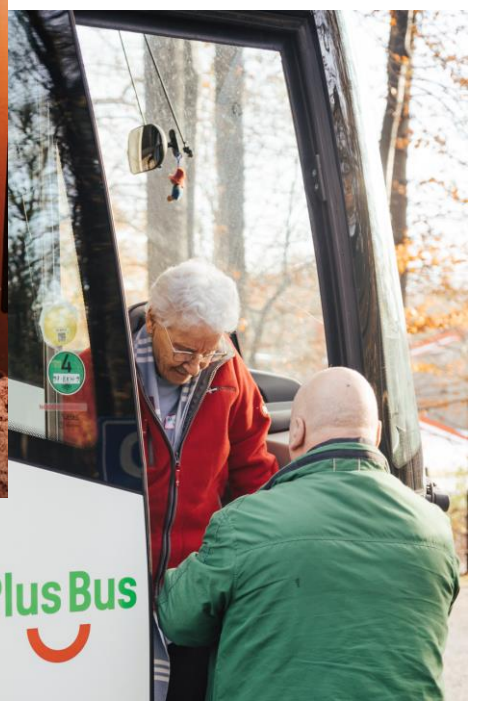
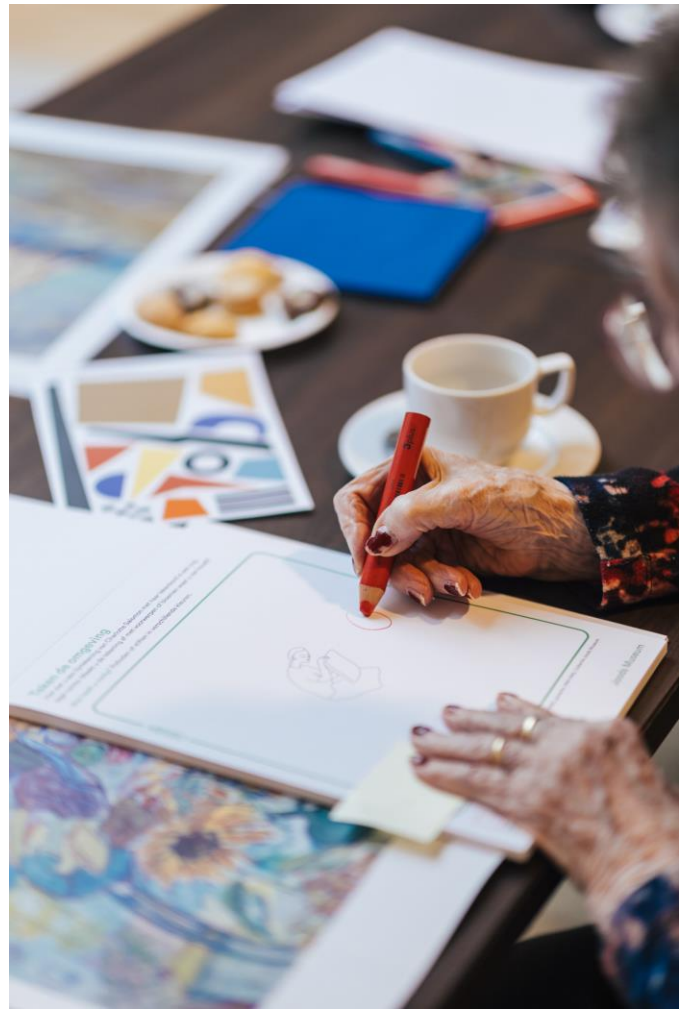

Beleidsplan Stichting Museum Plus Bus

2025-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave en leeswijzer.....	2
1. Inleiding.....	3
2. Museum Plus Bus.....	5
3. Doelgroep Ouderen onder de loep.....	7
4. Secundaire doelgroep en partners.....	9
5. Strategische doelen 2025-2027.....	11
Bijlage 1 Organisatie.....	15
Bijlage 2 SWOT-analyse.....	17

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 beschrijven we de Stichting, blikken we terug op de voorgaande beleidsperiode (2022-2024) en kijken we vooruit naar de toekomst.

In hoofdstuk 2 beschrijven we de missie en visie van de organisatie. Daarnaast beschrijven we de twee hoofdactiviteiten: Museum Plus Bus en Topstukken on Tour.

In hoofdstuk 3 beschrijven we onze hoofddoelgroep aan de hand van vier uitdagingen waar deze doelgroep mee te maken heeft.

In hoofdstuk 4 beschrijven we drie subdoelgroepen.

In hoofdstuk 5 beschrijven we onze strategische doelen aan de hand van drie kernwaarden: toegankelijk, samen en drempelverlagend.

In bijlage 1 beschrijven we de organisatie.

In bijlage 2 kijken we naar de sterke en zwakke punten, de kansen en bedreigingen, in een SWOT-analyse.

1. Inleiding

Stichting Museum Plus Bus

Stichting Museum Plus Bus (hierna: Museum Plus Bus) is een samenwerkingsproject van Nederlandse musea met als doel het nationaal erfgoed in deze musea toegankelijk en bereikbaar te maken en te houden voor groepen ouderen in Nederland. Sinds de oprichting op 10 april 2007 is founding partner VriendenLoterij (tot augustus 2021 genaamd BankGiro Loterij) nauw betrokken bij de Museum Plus Bus. Dankzij deze aanhoudende steun kan het project tot en met 31 december 2027 doorgang vinden. Dit beleidsplan blikst kort terug op de beleidsperiode 2022-2024 en biedt inzage in het beleid van de Museum Plus Bus voor de beleidsperiode 2025-2027. Uiteraard wordt er in dit beleidsplan ook vooruit gekeken naar de periode na 2027.

Jaarlijks wordt er door de directeur van de Museum Plus Bus een jaarplan opgesteld. In het jaarplan staan de activiteiten voor dat jaar uitvoeriger beschreven en wordt beschreven hoe de doelen behaald gaan worden.

Terugblik 2022-2024

Museum Plus Bus

De Museum Plus Bus rijdt elke doordeweekse dag een groep senioren naar één van de deelnemende musea. Deze ouderen zijn niet meer in staat zelfstandig een museum te bezoeken vanwege hun lichamelijke of geestelijke conditie, geïsoleerde leefomgeving en/of financiële situatie.

Van 1 januari 2022 tot 2025 mocht de Museum Plus Bus 36.000 museumbezoekers vervoeren tijdens 944 ritten. De deelnemers genoten van een geheel verzorgd, en op de doelgroep afgestemd, arrangement van gemiddeld vier uur. De impact die een Museum Plus Bus-dag heeft op ouderen is niet te onderschatten. 'Ik was zo lang niet meer op stap geweest. Ik heb het niet hardop durven zingen, maar: kijk ik eens fijn gaan hier! Zie je wel, ik kan het nog!' aldus een deelnemer (95 jaar).

De afgelopen jaren is er veel zorg en aandacht geweest voor de selectie van de groepen waardoor we nu nog beter de ouderen bereiken die het uitstapje het hardst nodig hebben. Middels een kaart vol data van ingeschreven groepen spreiden we de ritten goed over het land uit. Door een intensieve samenwerking aan te gaan met andere ouderenorganisaties zoals Stichting Vier het Leven, ANBO, Nationale Vereniging de Zonnebloem en KBO bereiken we de thuiswonende senioren nog beter. Jaarlijks zien we de gemiddelde leeftijd en de mate van kwetsbaarheid onder de deelnemers toenemen. Ook het aantal aanmeldingen voor de busritten neemt toe. Dit zijn uitdagingen voor de nieuwe beleidsperiode.

Topstukken on Tour

In maart 2020 kreeg de wereld te maken met de Covid-19 pandemie. De Museum Plus Bus bleek creatief en slagvaardig. Met tijdelijke tentoonstellingen bestaand uit replica's van topstukken opgebouwd in verzorgingshuizen en de verspreiding van duizenden kunstmagazines, beiden speciaal op de doelgroep samengesteld, bereiken wij meer ouderen dan ooit tevoren. Door de inmiddels 343 bezoeken aan woonzorglocaties krijgen we nog beter inzicht in de diversiteit van onze doelgroep en kunnen we de kwetsbaarste ouderen, voor wie een busrit te intensief is, toch een museale ervaring in huis bezorgen. Voor sommige ouderen faciliteren wij op deze manier zelfs hun eerste museale ervaring. Zoals een van onze museumdocenten na een lezing in een verzorgingshuis terugkoppelde: 'Een van de bewoners was een prachtig dametje van 102, nog super fit en trots op haar leeftijd. Heel nieuwsgierig. Het was haar eerste kennismaking met de museumwereld.'

Dankzij een succesvolle subsidieaanvraag bij de VriendenLoterij in 2023 kan Topstukken on Tour in de periode 2024 – 2029 worden voortgezet.

Vooruitblik 2025 – 2027

In 2025 is naar verwachting 22% van de Nederlandse bevolking ouder dan 65 jaar. Vanaf 2025 neemt ook de groep 80-plussers sterk toe, de zogeheten dubbele vergrijzing. Ouderen wonen vaker alleen en langer thuis en de kwetsbaarheid van deze doelgroep neemt toe.

In hoofdstuk 5 op pagina 11 hebben wij vijf strategische doelen voor de nieuwe beleidsperiode beschreven.

Vooruitblik 2028 – 2030

Doelgroep

Het aantal 75-plussers groeit de komende jaren sterk. De verwachting is dat er in 2030 ruim 2 miljoen ouderen van 75 jaar of ouder zijn (12% van de bevolking). Binnen de groep ouderen zal ook het aantal 85-plussers flink groeien van circa 375.000 in 2018 naar bijna 560.000 in 2030.¹

Het aantal eenzame 65-plussers stijgt naar verwachting van 1,7 miljoen naar 2,2 miljoen in 2030. Daar zijn verschillende oorzaken voor. Er zijn steeds meer ouderen en we leven steeds langer. Familieleden wonen verder uit elkaar. Sociale contacten worden losser en meer tijdelijk. Mensen wonen langer (alleen) thuis. Het zijn allemaal ontwikkelingen die nog jaren zullen doorzetten, waardoor de zorg, die toch al onder druk staat, nog zwaarder belast wordt.²

Subsidie

Ook is het kabinet van plan de kansspelbelasting generiek te verhogen van 30,5% naar 37,8%³. Per 1 januari 2025 zal het tarief stijgen tot 34,2% en daarna tot 37,8% per 1 januari 2026⁴. Dit kan direct invloed hebben op de bedragen die loterijen jaarlijks aan goede doelen kunnen schenken en daarmee kunnen de besluiten van het nieuwe kabinet invloed hebben op het Nederlandse cultuurlandschap. We houden de toekomstige politieke beslissingen in de gaten en trekken hierin zo nodig op met de VriendenLoterij en partners.

Duurzaamheid

Duurzaamheid staat voor Stichting Museum Plus Bus hoog in het vaandel, maar ook staan wij voor een mobiliteitsuitdaging. Verschillende gemeenten werken aan zero-emissie zones. Amsterdam heeft de ambitie om vanaf 2030 alle mobiliteit in heel Amsterdam uitstootvrij te hebben. Echter is het aanbod van elektrische bussen met lift en een grote actieradius onvoldoende en is de laadinfrastructuur nog niet op orde. Museum Plus Bus is in verschillende beleidsgroepen gesprekspartner van de Gemeente Amsterdam en houdt de beleidsvorming nauwlettend in de gaten.

In de afgelopen jaren hebben wij een lobbygroep gevormd met andere Amsterdamse musea en hebben de VriendenLoterij om advies en connecties gevraagd. Dit heeft onder andere geresulteerd in schriftelijke vragen van het gemeenteraadslid Wijnants aan wethouder Van der Horst en een ontheffing voor een stuk gracht richting het H'ART Museum.

¹ <https://digitaal.scp.nl/ouderenzorg/aantal-ouderen-neemt-toe>

² <https://ouderenfonds.nl/over-ons/>

³ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002359/2025-01-01>

⁴ <https://www.rijksfinancien.nl/belastingplan-memorie-van-toelichting/2025/d17e3085>

2. Museum Plus Bus - missie en visie

Missie aan de hand van onze kernwaarden: toegankelijk, samen en drempelverlagend.

De Museum Plus Bus zorgt dat kunst en cultureel erfgoed in de deelnemende musea, bereikbaar is en blijft voor alle senioren in Nederland.

We doen dit op twee manieren:

1. Museum Plus Bus

De Museum Plus Bus haalt groepen senioren die door hun lichamelijke of geestelijke conditie, geïsoleerde leefomgeving en/of financiële situatie niet meer in staat zijn zelfstandig een museum te bezoeken uit hun isolement en biedt een toegespitste geheel verzorgde service aan waardoor ze toch samen kunnen genieten van kunst en cultuur in één van de deelnemende musea.

2. Topstukken on Tour

Sinds oktober 2020 rijdt Stichting Museum Plus Bus met een bestelbus vol replica's van topstukken uit de deelnemende musea naar verzorgingshuizen en verpleeghuizen. Op locatie wordt er voor de periode van twee weken een tentoonstelling geplaatst. Een ervaren museumdocent komt op bezoek voor een gesprek over de kunstwerken. Zelfstandig kunnen de bewoners en medewerkers informatie teruglezen en kijk- en doe opdrachten terugvinden in ons bijpassende kunstmagazine Totzo! en het bijpassende activiteitenboek. De opdrachten in het activiteitenboek zetten aan tot het stimuleren van creativiteit en kunstbeoefening en zijn eenvoudig zelfstandig uit te voeren.

Zien wat je anders niet kunt zien

Museum Plus Bus

Instanties, zoals woonzorglocaties⁵ en ouderenbonden, die begaan zijn met het welzijn van ouderen kunnen groepen ouderen jaarlijks vanaf 1 oktober 9.00 uur aanmelden via een inschrijfformulier op de website www.museumplusbus.nl. Hier geeft de instantie de algemene gegevens over de groep en contactgegevens op. Het Museum Plus Bus-kantoor bekijkt alle inschrijvingen. Nieuwe groepen en groepen die langer dan twee jaar niet mee zijn geweest, krijgen voorrang in de planning. Andere groepen worden (tijdelijk) op de wachtlijst geplaatst.

Een uitstap met de Museum Plus Bus

Ingeplande groepen krijgen uiterlijk drie maanden voor een uitstapje telefonisch bericht met een datum- en museum voorstel. Als er een mondeling akkoord is bereikt met de contactpersoon over het voorstel dan ontvangt de contactpersoon van de groep een overeenkomst per e-mail. Deze wordt ondertekend retour gezonden door de contactpersoon. Dan ontvangt de contactpersoon een e-mail een dagprogramma en het lunchmenu. De lunch is namelijk het enige onderdeel dat niet wordt verzorgd. De contactpersoon van de groep kan een betaalbaar en op de doelgroep afgestemd lunchmenu reserveren.

⁵ **Woonzorglocaties** Hieronder verstaan wij verzorgingshuizen, verpleeghuizen en dagbesteding.

De werving van de groep deelnemers en begeleiders wordt door de contactpersoon verzorgd. Ook de contactmomenten met de Museum Plus Bus verlopen via de contactpersoon. Met een handige checklist geven we de contactpersoon inzage in de taken en tijdinvestering.

Een dan is het tijd om op stap te gaan. Doorgaans wordt de groep rond 9.00 uur opgehaald. Na een ontspannen reis in onze comfortabele touringcar wordt de groep verwelkomd met een kop koffie in het museumrestaurant. Vervolgens wordt de groep in drieën gesplitst en krijgen de groepen een inspirerende, op de doelgroep afgestemde, rondleiding door het museum. Indien er een lunch is besteld, wordt deze na de rondleiding geserveerd. Na de lunch is er tijd ingeruimd om op eigen gelegenheid het museum te bezichtigen. Vervolgens is het tijd om te verzamelen en weer naar huis te rijden.

Topstukken on Tour

Medewerkers van verzorgingshuizen, dagbestedingen en verpleeghuizen kunnen de woonzorglocatie aanmelden voor Topstukken on Tour. Het Museum Plus Bus kantoor maakt een jaarplanning gebaseerd op de ligging in het land en zorgt ervoor dat alle regio's worden bezocht.

De tentoonstellingsperiode

Op een maandag komt onze medewerker met het bestickerde Topstukken on Tour-busje naar de woonzorglocatie toe. Hier bouwt de medewerker één van de vier tentoonstellingen op. Elke tentoonstelling bestaat uit een informatiebord en vier borden met acht replica's van kunstwerken. De borden zijn 1.30 meter breed bij 1.75 meter hoog. Voor iedere bewoner is er een bijpassend informatief tijdschrift en activiteitenboek. Ook geven we een poster en pakket ansichtkaarten af om het bezoek van de museumdocent aan te kondigen.

In de eerste tentoonstellingsweek bezoekt een museumdocent de locatie voor een op de doelgroep afgestemd gesprek. De museumdocenten zijn getraind met de methode Onvergetelijk, I ASK methode en/of Visual Thinking Strategies⁶. Ze stellen vragen, vertellen iets over de kunstwerken, hebben voorwerpen bij zich en laten details van de kunstwerken zien. Het bezoek wordt afgesloten met een tekenopdracht.

De tentoonstelling blijft twee weken staan. In de tweede week vinden er geen vaste activiteiten plaats, maar in het activiteitenboek en op de website www.museumplusbus.nl staat een aanbod van online en offline ideeën voor de tweede week uitgewerkt zoals filmpjes en spellen.

⁶ Onvergetelijk is een programma voor mensen met dementie en hun dierbaren geïnspireerd op 'Meet me at Moma'. I ASK is een methode waarbij vragen stellen en het onderzoeken van je eigen denkbeelden centraal staat. Visual Thinking Strategies is een op discussie gebaseerde pedagogische en therapeutische methode om naar kunst te kijken.

3. Doelgroep - Ouderen onder de loep

De deelnemers van onze activiteiten zijn enerzijds ouderen die niet in staat zijn zelfstandig een museum te bezoeken door hun leeftijd en of hun lichamelijke conditie. Anderzijds zijn het bewoners van woonzorglocaties of ouderen die dagbestedingsactiviteiten bijwonen in woonzorglocaties. We beschrijven onze doelgroep aan de hand van vier uitdagingen:

1. Vergrijzing
2. Kwetsbaarheid bij ouderen
3. Bereikbaarheid van ouderen
4. Cultuurparticipatie door ouderen

1. Vergrijzing

Nederland vergrijst in rap tempo. Eind 2023 telde Nederland 3,6 miljoen 65-plussers. De prognose van het Centraal Bureau voor de Statistiek wijst uit dat dit aantal in 2025 zal zijn gestegen tot 3,6 miljoen. Na 2025 krijgt Nederland te maken met een dubbele vergrijzing waarbij het aantal 80-plussers fors stijgt. In 2040, het hoogtepunt van het aantal 65-plussers, is naar schatting 26% (4,8 miljoen mensen) van de bevolking 65-plusser, waarvan een derde ouder is dan 80 jaar.^{7 8}

2. Kwetsbaarheid bij ouderen

‘Kwetsbaarheid bij ouderen is een proces van het opeenstapelen van lichamelijke, psychische en/of sociale tekorten in het functioneren dat de kans vergroot op negatieve gezondheidsuitkomsten (functiebeperkingen, opname, overlijden)’⁹.

Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat de groep kwetsbare ouderen in Nederland de komende jaren sterk toeneemt, van 750.000 in 2013 tot 1 miljoen in 2025. Kwetsbare ouderen lopen extra risico op gezondheidsproblemen of opname in een woonzorglocatie. Het aantal eenzame mensen van 75 jaar en ouder neemt toe van ruim 600 duizend in 2015 naar ruim 1,3 miljoen in 2040¹⁰. Dit is de helft van de mensen van 75 jaar en ouder. Eenzaamheid komt voor onder alle leeftijdsgroepen maar vaker onder ouderen. Zij vereenzamen sneller waardoor de kans op overlijden binnen drie jaar twee tot drie keer zo groot is¹¹. Van alle 75-plussers voelt 54% zich eenzaam. Ouderen van 85 jaar en ouder voelen zich eenzamer dan ouderen van 75 tot en met 84 jaar. Van de 85-plussers voelt 63% zich eenzaam, bij 74-84 jarigen is dit 52%. Uit deze gegevens blijkt dat onder 85-plussers ongeveer even veel vrouwen als mannen zich eenzaam voelen (respectievelijk 63% en 62%).¹²

3. Bereikbaarheid van ouderen

Het huidige ouderenbeleid is erop gericht om zelfredzaamheid bij ouderen te bevorderen en ouderen zo lang mogelijk thuis te laten wonen, eventueel met ondersteuning vanuit mantelzorg en inzet van professionele zorg aan huis¹³. De

⁷ Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV), RIVM, Bilthoven 2018

⁸ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/aanvullende-statistische-diensten/2024/verkenning-bevolking-2050-editie-2024/3-uitkomsten-bevolkingsvarianten#:~:text=In%202023%20woonden%20er%20in,van%2065%20jaar%20of%20ouder.>

⁹ Sociaal Cultureel Planbureau, december 2013, Sociaal Cultureel Planbureau, 2011

¹⁰ Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV), RIVM, Bilthoven 2018

¹¹ https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2011/Kwetsbare_ouderen

¹² <https://www.vzinfo.nl/eenzaamheid/leeftijd-en-geslacht>

¹³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2013/07/20/kamerbrief-over-mantelzorg-en-langdurige-zorg>

afgelopen jaren zijn er als gevolg van dat beleid veel verpleeg- en verzorgingshuizen gesloten, terwijl het aantal ouderen fors is toegenomen. Er zijn volgens het SCP nu al te veel thuiswonende ouderen die eigenlijk tóch een instelling nodig hebben. 92 procent van de 1,37 miljoen 75-plussers woont nog thuis – ongeveer 700.000 van hen zijn naar schatting erg kwetsbaar¹⁴. Het percentage kwetsbaren onder zelfstandig wonende ouderen zal naar verwachting de komende jaren nog verder toenemen.

4. Cultuurparticipatie door ouderen

Oud-directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau, Paul Schnabel¹⁵ constateert een afname in de cultuurparticipatie naarmate mensen ouder worden. Zo bezocht in 2003 van de groep 50- tot 64-jarigen 43 procent minstens één keer een museum, van de 65- tot 79-jarigen is dat nog 36 procent en van de 80-plussers 21 procent.

Onderzoek wijst uit dat ouderen die actief bezig blijven, lichamelijk en geestelijk minder klachten krijgen (zorgkosten besparend voor de maatschappij). Zelf actief blijven en bijvoorbeeld vrijwilligerswerk doen of deelnemen aan (laagdrempelige) activiteiten vermindert eenzaamheid en de kans op sociaal isolement¹⁶. Museum Plus Bus is blij dat zij door het organiseren van activiteiten voor ouderen bijdraagt aan het verminderen van eenzaamheid.

‘Eenzaamheid is het subjectief ervaren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan (kwaliteit van) bepaalde sociale relaties. Het kan zijn dat het aantal contacten dat men heeft met andere mensen geringer is dan men wenst. Het kan ook zijn dat de kwaliteit van de gerealiseerde relaties achterblijft bij de wensen.’

Prof. Jenny de Jong-Gierveld¹⁷

¹⁴ Sociaal Cultureel Planbureau, juni 2018

¹⁵ Paul Schnabel, “Een prettig gevuld bestaan. Hoe ouderen hun tijd besteden”, 2006

¹⁶ Coalitie erbij, TNS NIPO, 2013

¹⁷ <https://www.eentegeneenzaamheid.nl/over-eeenzaamheid/over-eeenzaamheid/>

4. Secundaire doelgroep en partners

De primaire doelgroep van de Museum Plus Bus is ouderen, maar er zijn nog een aantal belangrijke doelgroepen om uit te lichten. Deze secundaire doelgroepen kunnen we in drieën:

1. De **contactpersonen**: afgevaardigden van een woonzorglocatie of ouderenorganisatie.
2. De **begeleiders**: vrijwilligers of medewerkers van een woonzorglocatie of ouderenorganisatie die de museumuitjes begeleiden of aanwezig zijn tijdens de tentoonstellingen.
3. De **uitzendkrachten**: jonge senioren die graag nog aan het werk willen via een uitzendbureau voor gepensioneerden.

1. Contactpersonen

De contactpersonen (opdrachtgevers namens een groep senioren) voor de Museum Plus Bus-ritten kunnen worden verdeeld in vier categorieën. Zij organiseren deze uitstapjes op vrijwillige basis of als onderdeel van hun takenpakket en zijn voor ons sleutelpersonen:

1. Medewerker of vrijwilliger namens een woonzorglocatie/dagbesteding.
2. Bestuurslid of actief lid namens een afdeling van een ouderenbond.
3. Vrijwilliger namens een Zonnebloem-afdeling.
4. Vrijwilliger of medewerker van overige groepen. Bij overige groepen kan gedacht worden aan bijvoorbeeld buurthuizen of thuiszorgorganisaties.

Voor het project Topstukken on Tour zijn de contactpersonen medewerkers (merendeels activiteitenbegeleiders) van verzorgingshuizen, dagbestedingen en verpleeghuizen.

2. Begeleiders

De begeleiders zijn vrijwilligers of medewerkers van een woonzorglocatie of ouderenorganisatie die de museumuitjes begeleiden of aanwezig zijn tijdens de tentoonstellingen. Deze mensen dragen zorg voor onze deelnemers.

3. Uitzendkrachten

Stichting Museum Plus Bus werkt samen met Uitzendbureau 65Plus. Per museum is een poule enthousiaste dames en heren samengesteld. Allen hebben de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. De gastvrouwen en gastheren begeleiden de groepen ouderen, zijn het eerste aanspreekpunt voor de groep en het museum tijdens het uitje en zij zorgen ervoor dat de dag gestroomlijnd verloopt. Voor Topstukken on Tour is

Derde en vierde levensfase

Het begrip ouderen is een containerbegrip. Zo valt iemand die 65 jaar is en nog een actief werkleven heeft ook al onder de groep ouderen. We zien dat er steeds vaker voor gekozen wordt om te spreken van de derde en vierde levensfase. De derde levensfase is het moment rondom het pensioen, waarin we zien dat vele mensen nog vitaal zijn en volop actief zijn in het maatschappelijk leven. De vierde levensfase is de periode waarin ouderen steeds meer te maken krijgen met fysieke beperkingen.

Betekenisvol contact tussen generaties © NOV/Samen Ouder Worden

een poule enthousiaste chauffeurs samengesteld. Met de keuze voor de AOW-gerechtigden draagt de Museum Plus Bus bij aan de participatie van 67-plussers op de arbeidsmarkt die na hun carrière nog actief willen blijven.

Partners

Onderstaande partners zijn onmisbaar en maken de activiteiten van Stichting Museum Plus Bus mogelijk:

Stichting Museum Plus Bus is een culturele partner van de **VriendenLoterij**. Met de steun van de VriendenLoterij en haar deelnemers kunnen wij de tentoonstellingen en museumbezoeken kosteloos aanbieden aan groepen ouderen. Wij zijn ontzettend dankbaar voor de stabiele steun van deze goede doelen loterij.

De Museum Plus Bus werkt samen met zeventien **musea**. Alle deelnemende musea zijn partner van de VriendenLoterij. Bij de selectie van de museale partners is gekeken naar de landelijke spreiding en het type museum. Hierdoor heeft de Museum Plus Bus een divers aanbod en is de reistijd voor alle groepen haalbaar. Er is geen minimum of maximum gesteld aan het aantal deelnemende musea. De musea samen vormen Stichting Museum Plus Bus.

Door de inzet van de bestickerde, duurzame touringcars van **Businext** b.v. kan iedereen mee: onderin de bus is voldoende ruimte voor opvouwbaar hulpmiddelen en de bus is uitgerust met een rolstoellift zodat senioren die afhankelijk zijn van een rolstoel of slecht ter been zijn ook mee kunnen. Businext b.v. heeft een poule vaste chauffeurs samengesteld die het werk met veel liefde en toewijding uitvoeren.

Uitzendbureau 65plus draagt al bijna zeventien jaar zorg voor het leveren van enthousiaste uitzendkrachten.

Onze vormgeving is in handen van **Studio Berry Slok** en het drukwerk wordt verzorgd door de sociale, duurzame eco drukkerij **Libertas Pascal** uit Utrecht.

Cigar Agency uit Antwerpen zorgt voor een op maat gemaakt plansysteem, de ruggengraat van de organisatie. Door dit systeem is veel werk uit handen genomen van de medewerkers. **VBVB ICT** zorgt voor een onze Microsoft 365 systemen.

5. Strategische doelen 2025-2027

In dit hoofdstuk beschrijven wij de vijf belangrijkste strategische doelen voor de beleidsperiode 2025-2027 aan de hand van onze kernwaarden: samen, onbezorgd en toegankelijk. Een concretisering van deze doelen wordt gegeven in losse jaarplannen.

1. Wij willen aan de hand van de interne en externe communicatie de samenhang tussen de verschillende activiteiten versterken.
2. Wij willen zo inclusief en toegankelijk mogelijk zijn.
3. Wij willen kennisdeling stimuleren en ambassadeurschap musea inzetten om de banden met bestaande partners en deelnemers te versterken.
4. Wij willen de flexibele schil uitbreiden.
5. Wij willen duurzaamheid in al onze activiteiten benadrukken.

1. Wij willen aan de hand van de interne en externe communicatie de samenhang tussen de verschillende activiteiten versterken.

1.1 Eenheid

Topstukken on Tour is door een extra toekenning van de VriendenLoterij een vaste activiteit geworden van Stichting Museum Plus Bus. In de externe communicatie is de samenhang tussen de busritten en de tentoonstelling in combinatie met de naam van de stichting niet altijd even duidelijk. Tijdens de kennismiddag in 2023 opperden externen om de naam te wijzigen. In deze beleidsperiode gaan we dit verder onderzoeken en proberen we de samenhang te verstevigen. Een voorzet hebben wij hiervoor gedaan in de huisstijl van beide projecten en het gebruik hiervan. Op Topstukken on Tour uitingen staat bijvoorbeeld: 'is een onderdeel van <logo Museum Plus Bus>'. Daarnaast starten we met vaste rubrieken op social media waarbij we balans zoeken in de uitingen per project en de opmaak van de rubrieken.

1.2 Basisdocument

Afspraken voor externe communicatie zijn vastgelegd in een communicatieplan en in een intern document voor medewerkers. In 2023 is een schrijfwijzer opgesteld bestemd voor onze tekstuele uitingen voor het magazine Totzo! en Topstukken on Tour. De schrijfwijzer, het communicatieplan en interne kantoorafspraken worden gecombineerd en aangevuld met een tone of voice-document gekoppeld aan klantgroepen en een rij termen die wij met zorg samenstellen (bijvoorbeeld mensen met dementie i.p.v. dementerenden). Zo ontwikkelen we een stabiel basisdocument waar (freelance) medewerkers goed mee uit de voeten kunnen. Op deze manier dragen wij bij aan de sociale toegankelijkheid.

Bij **sociale toegankelijkheid** gaat het erom dat iedereen, met of zonder beperking, goed te woord wordt gestaan. Dat je gemakkelijk bij de juiste informatie kunt komen en dat deze bovendien is opgesteld in begrijpelijke taal.

Accessibility; IN:museum; editie 1

1.3 Zichtbaarheid

Aan de hand van onze externe communicatie willen we de zichtbaarheid vergroten. We trekken een freelance medewerker of pr bureau aan die het Museum Plus Bus kantoor ondersteunt om frequenter te posten op social media en de verbinding tussen de verschillende activiteiten te benadrukken. Onze kracht en impact ligt in de persoonlijke verhalen en ervaringen van senioren met Stichting Museum Plus Bus.

Daarnaast sturen wij vaker en gericht persberichten uit naar de media en monitoren deze. Wij hopen hierdoor nadrukkelijker een ingang te vinden bij journalisten om een spread of artikel in een landelijke krant of magazine te publiceren. Vooruitlopen op de flexibele schil; we willen een freelance tekstschrijver aantrekken die ons gaat ondersteunen bij het opstellen van persberichten.

Tot slot zetten wij ons verder in om zichtbaarder te zijn bij ons museale partners en groepen met wie wij samen werken. Museale partner: een deel komt terug onder punt drie, door per museum een ambassadeur aan te stellen. Verder kan er gedacht worden aan standaardteksten plus beeldmateriaal voor de social media kanalen per museum en het inzetten van een landingspagina per museum. Voor groepen zorgen wij voor standaard persberichten en moedigen wij groepen aan een bericht met beeldmateriaal te posten op social media.

2. Wij willen zo inclusief en toegankelijk mogelijk zijn.

‘Werken aan inclusie en toegankelijkheid is geen project, maar een veranderproces’¹⁸

Inclusie betekent dat iedereen welkom is en mee kan doen. Het gaat over hoe we omgaan met de verschillen. Dit betekent niet dat alles hetzelfde moet worden. Het gaat juist om gelijkwaardigheid, waarbij ieder op zijn of haar manier informatie kan vergaren of een expositie kan beleven. Waar iedereen de expositie kan volgen, en beladen met ideeën en inspiratie weer naar huis gaat.

Accessibility; IN:museum; editie 1

Toegankelijkheid is een voorwaarde om ervoor te zorgen dat iedereen op zijn of haar manier het museum kan betreden, bezoeken en beleven.

Accessibility; IN:museum; editie 1

De primaire doelgroep die wij bedienen is kwetsbaar. Kwetsbaarheid komt in vele vormen voor. Het is van groot belang om op zowel het fysieke, sociale alsmede het digitale vlak zo toegankelijk mogelijk te zijn.

Toegankelijkheid

Helaas zijn niet al onze museale bestemmingen toegankelijk genoeg. Dit is geen onwil, maar er zijn beperkingen door de vormgeving van het (monumentale) gebouw of bijvoorbeeld door een kleine lift. We zijn transparant over deze belemmeringen richting onze achterban, dit voorkomt teleurstellingen. Dit is ook van toepassing op de capaciteit van de laadruimte onderin onze bus.

Hulpmiddelen

We nemen graag zoveel mogelijk rollend materieel mee en merken ook dat steeds meer deelnemers afhankelijk zijn van een hulpmiddel, maar er is een grens aan wat haalbaar is. Ook komen er steeds meer soorten hulpmiddelen op de markt. Helaas zijn niet alle hulpmiddelen inklapbaar, veilig te vervoeren door het gewicht (van accu's) of brandveilig (onblusbare accu's). In deze beleidsperiode brengen we in kaart hoe we omgaan met nieuw materiaal zoals opvouwbare scootmobielen, loopfietsen en andere e-hulpmiddelen.

¹⁸ [Code Diversiteit & Inclusie](#)

Financiën

Voor groepen die financieel kwetsbaar zijn, hebben wij een noodfonds in het leven geroepen. Hier is aanspraak op te maken voor de vergoeding van lunchkosten of tentoonstellingskosten.

3. Wij willen kennisdeling stimuleren en ambassadeurschap musea inzetten om de banden met bestaande partners en deelnemers te versterken.

3.1 Culturele partners

De Museum Plus Bus zorgt voor samenwerking en kennisoverdracht tussen musea. Musea kunnen op het gebied van toegankelijkheid, inclusie en ouderenparticipatie veel van elkaar leren. De banden met musea willen wij aanhalen door per museum een ambassadeur aan te stellen. Deze medewerker heeft de activiteiten van de Museum Plus Bus op het netvlies, kan ons binnen de organisatie inzetten als kennisdeler en houdt ons levend in de organisatie.

3.2 Maatschappelijke partners

De Museum Plus Bus wil de maatschappelijke bewustwording vergroten rondom het belang van cultuurparticipatie door senioren. Onze organisatie opereert tenslotte op het snijvlak van cultuur en maatschappij. In de afgelopen beleidsperiode hebben we de banden aangehaald met andere ouderenorganisaties zoals het Nationale Ouderenfonds, Nationale Vereniging de Zonnebloem, Vier het Leven, ANBO-PCOB en Oud Geleerd Jong Gedaan. We houden deze banden warm en wisselen kennis en ervaring uit.

3.3 Medewerkers en contactpersonen van groepen ouderen

Door de vergrijzing zal de vraag naar uitstapjes blijven toenemen. Groepen zullen, doordat ouderen langer alleen wonen, vaker samengesteld worden door welzijnswerkers of actieve ouderen in plaats van door medewerkers van verzorgingshuizen. Zoals ook beschreven bij de maatschappelijke partners willen we het belang van ouderen en cultuurparticipatie onder de aandacht brengen en laten groeien, ook bij medewerkers en contactpersonen van groepen ouderen. We delen onze kennis over kunst actief met de aangeboden online en offline activiteiten. Door handvatten te bieden of tips te geven, maken we de medewerkers en contactpersonen nog meer vertrouwd met het (meermaals) inzetten van beeldende kunst in het activiteitenprogramma. Hopelijk leidt dat tot een (nog grotere) langdurige impact van het museumbezoek of Topstukken on Tour.

3.4 Deelnemers

Uit de impactpublicatie die de Museum Plus Bus in 2017 in samenwerking met impactbureau Avance presenteerde blijkt dat 43% van de deelnemers al eens met de Museum Plus Bus op stap is geweest tussen 2008 en 2016. Bovendien laat ons onderzoek zien dat onze deelnemers échte kunstliefhebbers zijn, aangezien het merendeel interesse in kunst en cultuur als voornaamste reden geeft om deel te nemen aan het uitstapje. Een punt van aandacht is het versterken van het voor- en natraject voor en na een Museum Plus Bus-dag. Om de warme banden aan te houden hebben we producten ontwikkeld voor Topstukken on Tour. Deze kunnen tevens ingezet worden voor de Museum Plus Bus-ritten. Denk hierbij aan de online video's, het activiteitenboek en de kunstmagazines.

3.5 Kenniscentrum

Er is veel aandacht voor kennisuitwisseling en het creëren van een gevoel van samenzijn. We hebben onze krachten gebundeld met andere organisaties die zich richten op het welzijn van ouderen. Met de kennismiddag in 2023 hebben we een mooie start gemaakt met het verbinden van sectoren en groepen. Dit willen we in de komende beleidsperiode verder uitbreiden. We nemen deel aan een serie meet-ups van het Zeeuws Museum over partnerschap en impact en hebben een nieuwe impactmeting op de planning staan.

Ook werken we aan een hand-out waarin wij verschillende methodieken bestemd voor mensen met een vorm van dementie bundelen (Onvergetelijk, I Ask en Visual Thinking Strategies). Hieraan koppelen we ons eigen keurmerk en organiseren we een opfriscursus voor museumdocenten van de deelnemende musea.

4. Wij willen de flexibele schil uitbreiden.

Het Museum Plus Bus team is klein, maar slagvaardig. Met hulp van het bestuur wordt er veel georganiseerd voor onze doelgroep. Toch is het goed om een flexibele schil aan te leggen van organisaties, freelancers of medewerkers van musea die ons kunnen bijstaan bij projecten. Denk hierbij aan redactiewerk, hulp bij social media of een persmoment.

Daarnaast wordt er geïnvesteerd in een klankbordgroep aan wie de Museum Plus Bus uitingen of vragen voor kan leggen. In de klankbordgroep nemen mensen plaats die de Museum Plus Bus een warm hart toedragen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een contactpersoon van een Zonnebloem-afdeling, medewerkers van een woonzorglocatie, afnemers van dagbesteding, bewoners van woonzorglocaties en onze uitzendkrachten.

5. Wij willen duurzaamheid in al onze activiteiten benadrukken.

5.1 Vervoer

We nemen sinds 2017 deel aan overleggen geïnitieerd door de Gemeente Amsterdam omtrent de Agenda Touringcar, Amsterdam maakt ruimte en het Actieplan Schone Lucht. De Museum Plus Bus rijdt met de duurzaamste rolstoeltouringcar die op de markt is. Wij houden de wetgeving rondom bereikbaarheid, uitstoot en de veranderende busmarkt goed in de gaten en spreken zo nu en dan af met onze lobbygroep (bestaand uit partnermusea) om elkaar bij te praten.

Zo duurzaam mogelijk rijden is belangrijk, maar onze deur tot deur service is net zo belangrijk. In de overleggen benadrukken we dan ook de bereikbaarheid van de stad voor senioren van buiten de stad, maar ook voor de Amsterdamse senioren. En het toegankelijk houden van de openbare ruimte. Denk hierbij bijvoorbeeld aan stoepjes, trapjes, verkeersborden, fietsnietjes en genoeg halte- en parkeerlocaties.

5.2 Partners

Ook vragen we van onze partners om zo duurzaam mogelijk te werken. We werken daarom bijvoorbeeld ook samen met een duurzame drukkerij die onze panelen drukt op gerecycled re-board.

Bijlage 1 Organisatie

Rechtsvorm

De Museum Plus Bus is een Stichting, waarbij het bestuur bestaat uit ten minste vijf (5) en ten hoogste zeven (7) vertegenwoordigers, in beginsel benoemd uit personen die werkzaam zijn bij één van de deelnemende musea. Het bestuur bepaalt het beleid en de richting van de Museum Plus Bus en geeft leiding aan het kantoor. Het kantoor is verantwoordelijk voor de voorbereiding en de uitvoering van het beleid.

Bestuurssamenstelling op 1 januari 2025

Liesbeth Bijvoet	Joods Museum	Voorzitter
Lisanne Beute	H'ART Museum	Penningmeester
Gundy van Dijk	Van Gogh Museum	Secretaris P&O
Sander Daams	Rijksmuseum	Lid Beleid
Paul Klarenbeek	Drents Museum	Lid Marketing/Communicatie
Maarten Rademaker	Nederlands Openluchtmuseum	Lid Musea
Vacature		Lid Inclusie

Deelnemende musea

De Museumfabriek	Mauritshuis*
Drents Museum	Museum Boijmans Van Beuningen*
Fries Museum	Museum Cobra
H'ART Museum	Nederlands Openluchtmuseum
Het Noordbrabants Museum	Rijksmuseum
Joods Museum	Van Gogh Museum
Kröller-Müller Museum	Zeeuws Museum*
Kunstmuseum Den Haag	Zuiderzeemuseum

** nemen alleen deel aan Topstukken on Tour*

Organisatiegegevens

Stichting Museum Plus Bus
Nieuwe Amstelstraat 1
1011 PL Amsterdam
t: 020 5310391
e: info@museumplusbus.nl

Postbus 16737
1001 RE Amsterdam
www.museumplusbus.nl
KvK: 34272087

Kantoor

Stichting Museum Plus Bus is gevestigd in het Joods Museum in Amsterdam.

Handelsnaam

De naam Plusbus werd al gebruikt door het Nationaal Fonds Ouderenhulp (nu: Nationaal Ouderenfonds). Toen de stichting in 2007 werd opgericht, heeft de stichtingsbestuur navraag gedaan of de naam gebruikt mocht worden. Per e-mail is toestemming gegeven voor het gebruik.

Administratie

Sinds 2009 is zowel de taak van het betalen en administreren van de facturen evenals de financiële verslaglegging in handen van Carla Spaansen (Carla Spaansen Administratieve Dienstverlening, Westerdijk 18 H, 3513EW Utrecht).

Deelnemersvoorwaarden, huisregels en privacy policy

Op de website www.museumplusbus.nl zijn de deelnemersvoorwaarden, huisregels en privacy policy van Stichting Museum Plus Bus in te zien en te downloaden als pdf-document.

Verzekeringen

De Museum Plus Bus heeft een aantal verzekeringen afgesloten bij Meijers registermakelaars in assurantiën (www.meijers.nl).

Bijlage 2 SWOT-analyse

Sterktes	Zwaktes
• bijdrage aan positieve, inclusieve uitstraling van musea; • stabiele samenwerking tussen musea; • groot draagvlak onder musea; • bijdrage aan positieve uitstraling partners; • groeiende behoefte onder de doelgroep; • groot en groeiend draagvlak onder de doelgroep; • grote klanttevredenheid; • landelijk bereik, zowel wat betreft musea, woonzorglocaties als deelnemers; • toegankelijk voor alle senioren; • bijna gratis; • veel persoonlijke aandacht en begeleiding voor deelnemers tijdens de museumbezoeken; • opgeleide, enthousiaste net gepensioneerde uitzendkrachten; • zorgeloos, obstakels worden weggenomen (zoals vervoer); • flexibel en hybride organisatie.	• ontbreken van een verdienmodel en daardoor afhankelijk van financiering door de VriendenLoterij; • musea beperken het maximum aantal hulpmiddelen terwijl de doelgroep kwetsbaarder wordt en in toenemende mate afhankelijk is van een hulpmiddel; • contact met één contactpersoon namens een groep senioren of woonzorglocatie. Geen contactgegevens van individuele senioren. Dit is tevens een kans; • capaciteit van vaste rolstoelen in onze bus is beperkt, terwijl de doelgroep kwetsbaarder wordt. Daarom wordt het voor woonzorglocaties lastiger te voldoen aan onze voorwaarden; • de busritten en tentoonstelling zijn eenmalig.
Kansen	Bedreigingen
• naamsbekendheid uitbouwen. Bedrijven, overheid en gemeenten associëren zich graag met succesvolle projecten; • samenhang tussen Museum Plus Bus en Topstukken on Tour versterken; • het grote succes maakt voortzetten partnerschap voor de VriendenLoterij aantrekkelijk; • de primaire doelgroep groeit; • maximaliseren van de buscapaciteit; • er is geen database met contactgegevens van individuen; • meer aandacht en contactmomenten met groepen op de wachtlijst; • platform opzetten met vrienden van de Museum Plus Bus (ambassadeurs uit musea, deelnemers, bn-ers); • extra sponsors aantrekken; • middels advertenties ons magazine Totzo! bekostigen.	• politieke klimaat (mogelijke verhoging kansspelbelasting, btw verhoging); • bezuinigingen op kunst en cultuur; • grote mate van afhankelijkheid van de busmaatschappij; • (zeer) grote mate van afhankelijkheid VriendenLoterij; • kwetsbare financiële positie van musea; • bezuinigingen in zorg; • senioren wonen langer zelfstandig; • teleurgestelde groepen senioren door toenemende wachtlijst; • wetgeving omtrent uitstoot, zero-emissie zones en het weren van touringcars uit steden.